

DESCONHORT DE NOSTRA DONA

de Ramon Llull

Lectura dramatitzada
dirigida i interpretada
per Lina Mira i música
original en directe de
Jaume Compte

16 MARÇ
21 h.

ESGLÉSIA DE
L'ANUNCIACIÓ
PALMA

entrada gratuïta

organitzen

AMICS DEL
PATRIMONI
fundació

amb el suport de

Ajuntament de Palma

APUNTS SOBRE LA PROPOSTA ESCÈNICA DEL *DESCONHORT DE NOSTRA DONA*

Posar-me al front d'aquesta aventura artística com a directora i intèrpret m'ha fet meditar necessàriament sobre el valor de dur a terme aquesta proposta i d'invertir en ella, no només el temps i la capacitat creativa i els resultats pertinents d'un bon grapat de professionals excel·lents, sinó també la quantitat econòmica precisada per fer-la possible. I, ho dic tan senzillament com sé, no n'he trobada tan sols una sinó que són moltes les raons que fan desitjable que el nostre *Desconhort*, que ho fou de Ramon Llull, vegi la llum.

La més rellevant, sens dubte, posar en valor aquest text exquisit i dir-lo en veu alta per donar-lo a conèixer a tots aquells que el vulguin descobrir i gaudir amb nosaltres.

En segon lloc, palesar una vegada més la gran riquesa pel que fa al patrimoni històric-artístic amb què contam a les Illes, del qual, massa sovint, molts dels que les habitam no en som conscients. El fet que ens obrin les portes d'edificis monumentals i carregats d'història, com ara la Sang, per trobar-nos els artistes i el públic és vertaderament una fita.

També, dir el text en l'occità catalanitzat en què Llull escrigué la seva poesia té diversos valors afegits; d'una banda, respectar tant com poguem la versió més original possible al nostre abast, i d'altra, mostrar que les barreres que alguns troben a les llengües per mor de l'arbitrarietat dels signes, desapareixen quan es posa l'accent en el missatge que sempre és universal si la voluntat, del que parla i del que escolta, és la d'entendre's.

Aixímateix, en el segle XXI, al bell mig d'una època on la cultura visual és el llenguatge comunicatiu i expressiu per excel·lència, el vídeo té el seu espai en el nostre muntatge. A vegades com element narratiu, a vegades escenogràfic, i sempre al servei del text per aclarir o subratllar les paraules del mestre, el tarannà revolucionari del qual fa prou adient la utilització d'aquest recurs.

I finalment i per no estendre'm massa, l'oportunitat de créixer un poc més com a professionals de les arts a les Illes ocupant el lloc que ens correspon, el de narradors proactius de les històries més belles.

Desconhort de Nostra Dona, la historia de Maria

Els darrers sis mesos de la meva vida han girat, principalment, en torn d'aquest text tan preciós que Ramon Llull va escriure per fer excel·lir la cara més humana de la Verge Maria. Ramon i Maria, m'hi podria estar sis mesos més estudiant les seves vides absolutament fascinada per ambdues figures.

Resulta que aquesta és, sobretot, la història d'una dona mare que ens narra en primera persona el prendiment, la tortura i l'execució del seu fill, innocent de tota culpa, i de com ella, malgrat no ho pugui suportar, ho accepta. Nosaltres, a través de la seva mirada, revivim amb ella, passa a passa, el dolorós trànsit del seu fill cap a la mort. Les paraules amb què Maria narra aquests fets transpuen una emoció tan profunda que és molt difícil no condoldre's. El seu patir, que serà el nostre, esdevindrà gairebé insofrible però, malgrat tot, és una història amb final feliç.

El mestre Llull amb una delicadesa preciosa, en un acte postmodern al segle XIII, ens mostra la dona-mare universal. Les dones-mares de tots i cada un de nosaltres, úniques generadores possibles de l'amor incondicional.

Lina Mira, directora i intèrpret

A

questa és, sobretot, la història d'una dona mare que ens narra en primera persona el prendiment, la tortura i l'execució del seu fill, innocent de tota culpa, i de com ella, malgrat no ho pugui suportar, ho accepta. Nosaltres, a través de la seva mirada, revivim amb ella, passa a passa, el dolorós trànsit del seu fill cap a la mort. Les paraules amb què Maria narra aquests fets transpuen una emoció tan profunda que és molt difícil no condoldre's. El seu patir, que serà el nostre, esdevindrà gairebé insofrible però, malgrat tot, és una història amb final feliç.

El Bisbat de Mallorca i la Fundació Amics del Patrimoni organitzen l'esdeveniment. L'espectacle compta també amb el suport del Consell de Mallorca i de l'Ajuntament de Palma.

INTRODUCCIÓ A L'OBRA DESCONHORT DE NOSTRA DONA

“A més del *Cant de Ramon*, les dues obres en vers de Llull que fan més bon paper a la història de la literatura són el *Desconhort de Nostra Dona* i el *Desconhort de Ramon*.

El *Desconhort de Nostra Dona*, composició poètica escrita en occità que posa de manifest el fervor marià de Ramon Llull, és una obra excepcional del repertori lul·lià perquè pertany a un subgènere perfectament documentat, tant en llatí com en vulgar: el *planctus Mariae*, que desenvolupa el motiu de la desolació o desconhort de la Mare de Déu en el moment de la mort del seu fill.

Es tracta d'un exercici literari ben conegut en el segle XIII, emmarcat en la litúrgia de la Setmana Santa, que té com a objectiu evocar dramàticament la passió de Crist donant un paper central al punt de vista de Maria. És molt rellevant el fet que sigui en aquest *Plant de la Verge* lul·lià on el beat es presenta, per primera vegada, com a autor del que s'entén generalment per poesia, per identificar-se amb el dolor de la “douça donzella” i per instar els prelats i els senyors a la croada.

Darrerament s'ha suggerit la data del 1294 per a la composició del *Desconhort de la Nostra Dona*, una data en què Llull era a Nàpols i hauria pogut entrar en contacte precisament amb la poesia dels «laudesi» franciscans.

El *Desconhort de Nostra Dona* està articulat en trenta-dues estrofes que porten títols al·lusius al desenvolupament de la Passió segons el relat evangèlic i la tradició pietosa, des que Jesús és venut per Judes, fins que Josep d'Arimatea aconsegueix que el davallin de la creu. La narració en tercera persona alterna amb estrofes posades en boca de Maria, que increpa els torturadors, enalteix la figura de Crist i expressa el seu dolor, la seva desemparança i el desig de morir amb el fill. En la part central de la Passió és Maria qui relata els esdeveniments amb una indiscutible eficàcia plàstica i sentimental.”

(Extracte de la presentació del llibre *Nova edició de les obres de Ramon Llull. Volum XI. Hores de Nostra Dona Santa Maria. Desconhort de Nostra Dona. Edició crítica de Simone Sari*, a càrrec d'Albert Soler, Doctor en filologia catalana per la Universitat de Barcelona, Professor de Literatura medieval a la UB i membre del consell editor del Patronat Ramon Llull.)

L a proposta escènica, a mig camí entre la lectura dramatitzada i l'obra de teatre, vol que els espectadors, mentre escolten els versos en occità, facin un viatge sensorial en el temps i cap al seu interior.

EQUIP ARTÍSTIC I TÈCNIC

Direcció i interpretació Lina Mira

Supervisió i assessorament del text Simone Sari

Oud i espai sonor Jaume Compte

Vídeoart Belén Iniesta

Il·luminació Edu Biurrun

Escenografia Biel Socias

Maquillatge i perruqueria Laura Sarabia

Vestit Cortana

Faristol Jaume Canet

Tècnic de llums Sergio Sánchez "Xuko"

Masterització de l'espai sonor Juanjo Tur

Equipament sonor i d'imatge Auvipro

Producció executiva i comunicació De Ferro

Part dels enregistraments visuals s'han realitzat al CAC Ses Voltes

Lina Mira, actriu; Jaume Compte, músic; Edu Biurrun, director de fotografia; Belén Iniesta, vídeo-artista, ens proposen interactuar amb les seves disciplines artístiques per tal de crear un muntatge on tot giri entorn a aquest bellíssim i extremadament emocionant text del mestre Llull.

LINA MIRA

Des del 1975 i durant deu anys, estudiï ballet clàssic. El 1983 iniciï la meua formació com actriu. A Mallorca amb Leona di Marco i Alexei Levinskiy, i a la península en diversos tallers impartits per mestres com Will Keen, Andrés Lima o Miguel Angel Corpas, entre d'altres. Des del 1988 i durant dotze anys, com a membre fundador de *Diabéticas Aceleradas* i mitjançant el treball de creació col·lectiva, experiment gairebé totes les facetes artístiques que fan part de la creació d'espectacles. I aprenc les tasques de producció, gestió i distribució d'espectacles escènics; encara que n'estudiï la teoria en el primer curs organitzat per *Fundación Autor* i la *RESAD* l'any

2005.

Algunes de les meves experiències professionals han estat:

En teatre *Extremis* (2009) i *Vis a Vis a Hawaii* (2008-09) produïdes per Produccions de Ferro; *Majòrica* de Xesc Forteza produïda per Diabéticas Aceleradas (2011-12); *Melodies de Brouvell* (2008), *Coses que feim per amor* (2014) i *Dones sàvies* (2015) produïdes per Fundació Teatre Principal.

En cinema *El Laberinto del Fauno* (2005) de Guillermo del Toro, *Duelo de Titanes* (2003) de Javier Fesser, *El Grito en el Cielo* (1997) de Félix Sabroso i Dunia Ayaso i *Tacones Lejanos* (1991) de Pedro Almodóvar.

En televisió *Mossèn Capellà* (2009-13), *Ous amb Caragols* (2008), *Laberint de Passions* (2007) i *Vallterra* (2005) per IB3. *A Tortas con la Vida* (2005) per Antena 3, *Ana y los Siete* (2004) per TVE i *El Comisario* (2003) per Telecinco.

D'ençà l'any 2012 estic investigant en el camp de la direcció escènica.

JAUME COMPTE

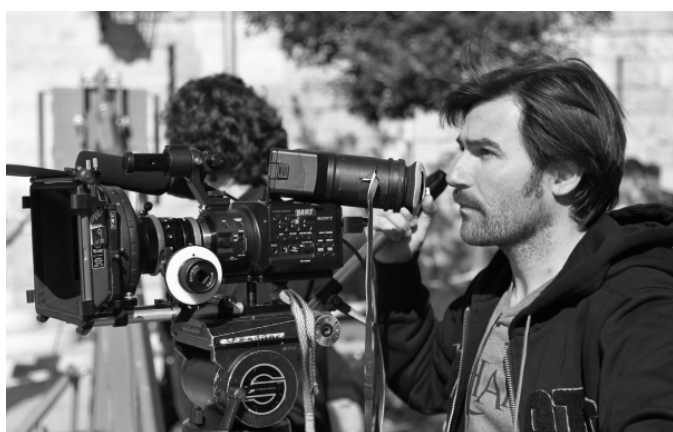

Faig servir els sons acústics per elaborar un discurs musical propi que beu tant de les diverses tradicions mediterrànies com de l'experimentació amb el contemporani. Componc la meua música amb instruments de corda com el *bouzouki grec* l'*oud àrab*, i de percussió com el *zarb persa* i, els extesos per tots els països d'Orient Mitjà, *darbouka*, *riq*, *bendhirs* i altres tipus de panderos.

L'any 2001 s'edita *Com a pous de mar* (Blau-Discmedi, 2001), el meu primer CD, i amb *La Búsqueda*, amb qui aleshores col·labora, enregistram dos discs: *Las cosas que no se ven* (Isladencanta, 2001) i *Los Penitentes* (Grabaciones en el Mar, 2004). El 2006 present *Alè* (TempsRecord, 2006), el meu segon treball discogràfic en solitari, on hi participen, entre d'altres, el músic indi **Shyam Sunder**, la cantant cubana **Odette Telleria** (Gemma 4) i el cantautor català **Lluís Llach**. Amb **Nafas Ensemble**, el meu grup, editam el 2011 *Tariq* (Fonar Records/Harmonia Mundi, 2011) amb col·laboracions dels cantants **Francisco Albéniz**, **Marcel Cranc** i **Silvia Pérez Cruz**; i el 2013 *Voda* (autoeditat, 2013), inspirat en la tradició musical balcànica.

Paral·lelament he compost música per publicitat, TV, teatre i dansa. En destacaria: Els espectacles de dansa contemporània *Camina-caminaràs* de **Laura Girotto** i *Estança Carnaval* de **Diverso Alaria**. Col·laboracions en les BSO's dels curtmetratges *Es venen records* de **Pere Salom** (música de **Francisco Albéniz** premiada al Festival Internacional de Cinema de Sitges 2000) i *Éramos pocos* de **Borja Cobeaga** (seleccionat pels Òscars 2007) amb música d'**Aránzazu Calleja**, i al llargmetratge *Pagafantas* del mateix director. En 2006 començ una estreta col·laboració amb l'experimentació i avantguarda del projecte de cançó d'autor **Marcel Cranc**. També he fet part del projecte de fados de **Tina Manresa** i adesiara col·labora amb **Maria del Mar Bonet**, al seus concerts a Istanbul, Quito, Meknés, Festival Grec de Barcelona, Raixa, entre d'altres.

EDU BIURRUN

Vaig néixer a Madrid al si d'una família de cineastes i em vaig formar com a fotògraf a l'escola EFTI. Durant més de deu anys he estat al servei de la cinematografia en els seus diferents vessants. Primer com a meritori a diversos llargmetratges en 35mm, després com auxiliar i operador de càmera i com elèctric i gaffer a algunes de les principals sèries de televisió nacionals com *Los Serrano*, *Aída*, *El Internado*, *Águila Roja* o *Los hombres de Paco* i, finalment

i des de fa set anys, com a director de fotografia.

La meua carrera s'ha desenvolupat a Madrid, València i Illes Balears on, des del 2008 he tengut cura de la direcció de fotografia de les sèries de ficció *Llàgrima de Sang*, *Mossèn Capellà*, *L'anell* i *Hotel Bellavista*, realitzades per diverses productores illenques per a IB3.

També m'he encarregat de la fotografia de videoclips de varis artistes com El Pescao, Noisest o Victoria Maldí. I som col·laborador habitual de curtmetragistes balears, en destacaria la peça visual de dansa *Remori Monstruos* de Ferran Bex. Recentment he dirigit l'anunci *A day with Rafa Nadal* per PokerStars.

Així mateix, solc fer part dels equips de treball dels cineastes balears Toni Bestard, Marcos Cabotà o Armand Rovira amb qui actualment estam rodant una pel·lícula de cinema en 16mm titulada *Letters to Paul Morrissey*.

BELÉN INIESTA

Tota la meua carrera sempre ha estat enfocada cap a la creativitat des de l'ús més fi de la tècnica. El 1999 inicií els meus estudis artístics a la Escuela de Bellas Artes Manuel Belgrano al meu Bons Aires natal. Paral·lelament, encet la meua formació a la Escuela de Fotografía Creativa Andy Goldstein. L'any 2003 em trasllat a Espanya i és a Barcelona on em titul com a directora de fotografia al Centre d'Estudis Cinematogràfics de Catalunya. Un cop acabada la meua formació a la capital catalana, m'instal a Mallorca per començar a treballar a la Televisió Autonòmica de les Illes Balears. Sense deslligar-me de la fotografia, realitz vàries exposicions creatives i al mateix temps don forma a

diversos videoclips i documentals. Amb el pas del temps començ a fusionar conceptes de tècniques diferents amb fins estètics comunicatius.

En constant formació per adquirir noves tècniques expressives particip en un grapat de workshops internacionals. En el 2014 em seleccionen per participar com a directora d'una peça a l'*European Video Dance Heritage* programat per la Universidad Rey Juan Carlos de Madrid i la Maison de la Danse de Lyon, on vaig realitzar l'obra "R.G.B (RedGreenBlue)" projectada al Museo Reina Sofía de Madrid. Algunes de les meves peces de vídeodansa i vídeocreació han estat programades a Festivals internacionals.